

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Hraničky, Vyškov

Puškinova 527, 682 01 Vyškov

Identifikátor školy: 600 125 238

Termín konání inspekce: 1. – 2. červen 2005

Čj:	12-1178/2005-11015
Signatura	kl5ay109

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Podle údajů uvedených v Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje předškolní zařízení Mateřskou školu Hraničky, Vyškov (dále také MŠ) s kapacitou 90 dětí a Školní jídelnu s kapacitou 180 jídel. MŠ je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je město Vyškov se sídlem Masarykovo náměstí 1, 682 01 Vyškov. Ve školním roce 2004/2005 je k docházce zapsáno 90 dětí rozdělených do čtyř tříd převážně podle věku a přání rodičů. Každá z nich má svůj specifický symbol: Krokodýlci, Sluníčko, Kočičky a Zajíčci. V MŠ je zřízena speciální třída pro děti s vadami řeči, kde je umístěno 14 dětí. Provoz je od 6:00 do 16:30 hodin.

Vzdělávací činnost vychází ze školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP).

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání zajišťuje devět pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Jedná se o stabilizovaný tým profesionálně zkušených učitelek, které se spolupodílí na realizaci daných cílů vzdělávacího programu školy. Všechny splňují požadavek odborné kvalifikace pro učitele mateřské školy a jedna z nich má zkrácený pracovní úvazek. Ředitelka má navíc vysokoškolské vzdělání v oboru předškolní pedagogiky a jedna učitelka bakalářské vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. V logopedické třídě působí tři učitelky, z nichž dvě si svoji odbornou kvalifikaci doplnily studiem speciální pedagogiky. Skladba úvazků je stanovena efektivně s ohledem na postupný provoz jednotlivých tříd. Dřívější odpolední nástupy učitelek do zaměstnání, z hlediska k jejich souběžnému působení ve třídě pro zajištění individuálního přístupu k dětem, byly využity promyšleně a stanoveny vyváženě.

Organizační struktura s jasně stanovenými kompetencemi umožňuje účinné řízení. Organizace činnosti a provozu školy je specifikována v přehledně zpracovaných řádech (*Organizační a Školní řád*). Oba předložené dokumenty výstižným způsobem upravují plynulý chod zařízení. Ředitelka v nich podrobně stanovuje zodpovědnost pracovníků, jejich práva a povinnosti, vymezuje pravidla pro vztahy MŠ s rodiči. Předávání informací mezi zaměstnanci je funkční. Dostávají je podle potřeby většinou ihned, ale i prostřednictvím porad. Zápisy z jejich jednání mají velmi dobrou vypovídací hodnotu. Při zajišťování provozu ředitelka účelně spolupracuje i s provozními pracovníky, což se účinně promítá do oblasti materiálně-technických podmínek.

Ředitelka má jasnou představu o dlouhodobém směřování a poslání školy. K novým poznatkům z oblasti předškolního vzdělávání přistupuje pružně a věnuje jim velkou pozornost. Vtahuje učitelky do koncepční práce, svým osobním příkladem průběžně přesvědčuje o účelnosti nových způsobů práce. Cílevědomě se zaměřila na důkladné

seznámení s dokumentem *Rámcový program pro předškolní vzdělávání* a to jednak na jeho prostudování, ale zejména na společné diskuse o jeho obsahu při pravidelných poradách. Při vedení zaměstnanců [směřuje k participačnímu](#) stylu řízení, které je orientováno na cíle přijaté koncepce. Jasnými a dobře odborně stanovenými základními prioritami v činnosti školy pozitivně motivuje učitelky pro práci a svým vstřícným přístupem vytváří příznivou atmosféru na pracovišti. K problémům přistupuje přímo a otevřeně. Zaměstnanci mají dostatečný prostor pro uplatnění iniciativy a tvořivosti, k vyjádření vlastních názorů a jsou vedeni k účasti na tvorbě vnitřních dokumentů školy.

Další vzdělávání zaměstnanců ředitelka školy podporuje ve prospěch kvality a odbornosti vzdělávací práce. Běžnou metodou vedení lidí jsou kolegiální konzultace o způsobech práce s dětmi na pedagogických radách. Úzká spolupráce s odborníky ze speciálně pedagogického centra i využívání kvalitní odborné knihovny jsou dalším faktorem zvyšujícím odbornost a kompetentnost všech učitelek. Pěkné mezilidské vztahy a pozitivní atmosféra umožňují otevřenost školy a její prezentaci na veřejnosti.

Základním nástrojem řízení je kromě pravidelných pracovních a pedagogických rad i kontrolní činnost. Ředitelka má vytvořen ucelený kontrolní systém se zavedeným způsobem vyhodnocování závěrů i přijímání opatření. Zaměřuje se na provozní záležitosti, úroveň vedení dokumentace, plnění zadaných dílčích úkolů a především na kvalitu vzdělávací práce. Přijímaná opatření jsou jednoznačná a vedou ke zkvalitňování práce. Významné závěry z hospitačních výjezdů jsou podkladem k jednání pedagogické rady, popřípadě k nápravným opatřením.

Ve škole je vytvořen systém morální a hmotné stimulace. Kritéria hodnocení pracovníků, stanovená v závislosti na vnitřním platovém předpisu, jsou známa a svým zaměřením motivují zaměstnance k plnění úkolů nad rámec běžných povinností a zohledňují náročnost v práci.

Personální podmínky jsou vynikající.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

MŠ sídlí v přízemní budově pavilónového typu v klidné sídlištní zástavbě. Součástí školy je dobře udržovaná a zastíněná zahrada. [Její dostatečný prostor ke hrám i přes částečně zastaralé vybavení umožňuje rozvoj pohybových dovedností dětí.](#)

Ředitelka i ostatní zaměstnanci vytvořili vynikající materiální podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Prostředí tříd optimálně upravili a daných prostor účelně využili ve prospěch osobnostního rozvoje dětí. Všechny místnosti postupně vybavují moderním nábytkem, který zohledňuje rozdílnou tělesnou výšku dětí. Ke vzdělávací práci jsou využívány čtyři dostatečně velké třídy a na ně navazující herny, které v odpolední době slouží k odpočinku dětí. Propojenost tříd a heren se sociálním zařízením a šatnou umožňuje dětem přirozený přechod bez zbytečného organizování. Pro námětové, konstruktivní i tvořivé hry jsou ve třídách k dispozici stimulující stabilní hrací koutky. Jejich vybavení je ve prospěch osobnostní profilace dětí a zajišťují jim vhodnou intimitu při hře. Prostředí tříd i ostatních prostor jsou inspirující, působí optimistickým dojmem. [Mimořádná](#) pozornost je věnována čistotě a hygieně všech prostor zařízení. Užití barevně sladěných doplňků v interiéru MŠ, jeho výzdoba výtvarnými, převážně dětskými pracemi, vytváří útulné a podnětné prostředí. Jeho estetika je velice jemná a vkusná. Dětská i pedagogická knihovna je bohatě zásobena (zejména encyklopediemi) a soustavně doplňována. Pro zajišťování ILP je k dispozici jedna logopedická pracovna vybavena motivačními a speciálními pomůckami, obrazovými publikacemi, různými stavebnicemi. Vybavení školy hračkami, pomůckami i kvalitním doplňkovým materiálem je pestré a bohaté. Vše bylo dětem volně přístupné a jimi

při vzdělávacích činnostech maximálně využívané. MŠ má dostatečné množství tělovýchovných a hudebních pomůcek, různorodého výtvarného materiálu a funkční videotechniku.

Ředitelka sleduje a hodnotí účelné využití všech materiálních zdrojů. Poznatky získané kontrolou využívá při modernizaci interiéru školy a k dalšímu plánování materiálně-technického zabezpečení. Významným cílem v této oblasti je realizace rekonstrukce školní zahrady.

Materiálně-technické podmínky jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

ŠVP s názvem *Modré skotačení*, který si MŠ vytvořila na období 2004 – 2009, vychází z dokumentu *Rámcový program pro předškolní vzdělávání* (č.j. 14 132/01-22). [Materiál je](#) v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy a jasně stanoví záměry školy ve výchově a vzdělávání dětí. Prostřednictvím dílčích projektů *Hrajeme si se slovíčky*, *Veselé pískání*, *Grafomotorika*, *Péče o děti s narušeným binokulárním viděním* klade zvláštní důraz na tzv. speciální vzdělávací činnosti, pomocí kterých škola realizuje některé z cílů vzdělávání. MŠ má vytvořen systém, který jí poskytuje účinnou zpětnou vazbu o její činnosti.

Povinnou dokumentaci i dokumentaci o naplňování programu MŠ vede úplně a přehledně.

Uspořádání dne základním dětským potřebám vychází vstříc zejména tím, že je v něm dodržen tříhodinový interval mezi jídly a není krácena délka pobytu venku. Odpovídající pozornost je věnována pohybovým aktivitám a vyváženosti spontánních a řízených aktivit. Pitný režim je zaveden, ale v některých třídách nebyl dostatečně funkční. Délka odpočinku nevycházela vždy z individuální potřeby dětí. I když bylo zřejmé, že se učitelky snažily nároky na děti klást s ohledem na jejich možnosti, způsob práce v některých třídách někdy neumožňoval dostatečně ji přizpůsobovat jejich možnostem a individuálně odlišným schopnostem. Kultura stolování byla věnována potřebná péče z hlediska estetické úpravy prostředí.

Vnější informační systém založený z velké míry na osobních kontaktech s rodiči je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání ve spontánních a řízených činnostech

Třídní plány zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti a mají tématickou orientaci především na změny ročních období. I když byly stanovené cíle vřazovány pod určitá témata, zamyšlené integrované celky zatím nevytvářely. Jejich návaznost na aktuální zkušenosti dětí nebyla v plánech vzdělávací práce příliš patrna.

Z organizace a průběhu vzdělávacích činností bylo zřejmé, že učitelky uvolňují přechody mezi spontánními a řízenými aktivitami. V logopedické třídě byly děti více [orientovány](#) k řízeným činnostem prostřednictvím nabídky didaktických pomůcek, než [motivovány ke spontánním aktivitám](#). Metody a formy práce, které volily učitelky v běžných třídách, dávaly dětem dostatečný prostor pro [seberealizaci a spontánní činnosti](#). Jejich organizace byla [svobodná](#) a vycházela ze zájmu dětí. Motivace byla dána především [prostorovým členěním tříd umožňující individualizaci](#), velmi dobrou dostupností hraček a pomůcek, [kterých děti maximálně využívaly](#). [Hrály si se zaujetím a s fantazií](#), vzájemně se [inspirovaly](#). Měly možnost volby mezi individuálními a skupinovými činnostmi. Někdy však v důsledku další

nabízené činnosti učitelkou, neměly možnost započatou hru dokončit. Učitelky vedly děti k přirozené kázni a vytvářely pozitivní komunikační prostředí. Ponechávaly velký prostor dětské otevřenosti a spontaneitě. Při hodnocení se zaměřovaly na pozitivní projevy, podporovaly sebedůvěru a sebevědomí dětí. Do her však příliš nezasahovaly, v některých třídách je ale cíleně rozvíjely. Děti se cítily spokojeně, chovaly se ohleduplně a vstřícně spolupracovaly.

Řízené činnosti byly vhodně propojovány se spontánními aktivitami. Učitelky volily převážně skupinové a individuální formy práce a využívaly metody preferující manipulaci a smyslovou výchovu, které děti aktivizovaly. Někdy zařadily i frontálně vedenou činnost, do které však děti nenutily, ale poskytovaly jim prostor pro samostatné rozhodování. Nechávaly dostatek prostoru a času pomalejším dětem i těm, co byly s prací hotovy a potřebovaly změnit druh činnosti. Jen u některých učitelek, které se soustřeďovaly především na řízené činnosti se projevila tendence zbytečně s dětmi manipulovat. V těch případech šlo spíše o plnění pokynů učitelek než o vlastní tvořivou práci dětí. Kladené nároky však nepřevyšovaly jejich možnosti. Motivace byla většinou přirozená a cílená. Někdy spočívala v citlivém převedení dětského zájmu k naplánovaným činnostem, jindy však byla méně promyšlená a diferencovaná. Při průběžném hodnocení podporovaly učitelky dětskou sebedůvěru a pocit jistoty, hodnocení nebylo však dostatečně využíváno pro systematické rozvíjení další činnosti. Z hlediska komunikace měly děti vzhledem k průběžné organizaci činností dostatek prostoru se samostatně vyjadřovat a hovořit, i když jim učitelky kladly otázky, které neměly vždy rozvíjející charakter. Připravené pracovní a výtvarné aktivity vhodně stimulovaly tvořivé schopnosti dětí a zdokonalovaly jejich dovednosti. Obohacovaly je po stránce poznávací i emoční.

Individuální logopedickou péči (dále také ILP) realizovaly souběžně dvě učitelky, jedna formou individuální logopedické chvílky ve třídě a další v odborné pracovně. Takto nevhodně zvolená organizace často omezovala nejen jiné děti ve třídě v jejich spontánních činnostech, ale i vlastní úpravu řeči, kterou prováděla učitelka s dítětem ve třídě. Pokud si chtěly děti hrát v herně, musela se učitelka s dítětem přemístit do jiných prostor třídy. ILP byla poskytována v návaznosti na vyšetření speciálně odborného pracoviště a obsahovala všechny složky potřebné pro reedukaci řeči. Při práci sledovaly učitelky prospěch každého dítěte a podporovaly jeho vyjadřovací schopnosti po obsahové stránce. Velkou pozornost věnovaly dechovým cvičením prostřednictvím hry na flétnu, gymnastice mluvidel a artikulačním cvičením. Někdy však docházelo k dublování těchto činností, což vedlo k neustálé zbytečné řízenosti dětí.

Průběh spontánních i řízených činností byl hodnocen jako velmi dobrý.

Průběhové výsledky vzdělávání

Pohybový rozvoj dětí odpovídal jejich věkovým možnostem. Menší pozornost věnovaly učitelky upevňování hygienických návyků a správnému úchopu tužky, příboru. Sebeobslužné činnosti měly velmi dobrou úroveň. Návyky dětí při stolování nebyly učitelkami důsledně sledovány, měly nižší úroveň. Přestože byly učitelky dětem příkladem, chyběla jim větší důslednost při vyžadování zdvořilostních návyků. V úrovni dětské řeči i komunikační atmosféře se pozitivně projevovала soustavná péče, kterou této oblasti MŠ věnuje. Komunikační schopnosti dětí byly na velmi dobré úrovni. Škola svým bezpečným a převážně pozitivně laděným prostředím pro to vytvářela vhodné podmínky. Děti se projevovaly otevřeně a přátelsky. V průběhu celého dne se chovaly přirozeně, s odpovídající dávkou sebevědomí. Uměly přijímat různé sociální role a dovedly přiměřeně spolupracovat. Jejich rozvoj myšlení byl podmíněn pestrou nabídkou didaktického materiálu a individuálním vzdělávacím působením. Při volných činnostech projevovaly dostatek představivosti

a tvořivosti.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávacích činností bylo velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 Č.j. JMK 662/2003 OŠ ze dne 26. května 2003
2. Škol (MŠMT) V 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 4. října 2004
3. Podkladová dokumentace před inspekci – Dotazník pro ředitele před inspekci ze dne 25. května 2005
4. Seznam pracovníků na zařízení platný od 1. září 2004
5. Personální dokumentace – doklady o dosaženém nejvyšším vzdělání pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005
6. Provozní řád platný od 1. září 2004
7. Organizační řád mateřské školy platný od 1. března 2005
8. Školní řád platný od (7. října 2004-)1- září 2004
9. Přehled výchovné práce jednotlivých tříd pro školní rok 2004/2005
10. Evidenční listy pro dítě v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
11. Dokumentace logopedické třídy platná pro školní rok 2004/2005 – Sdělení psychologa, Logopedické vyšetření, Individuální výchovně vzdělávací program, Zpráva z psychologického vyšetření, Záznam vývoje dítěte, Záznamy o úpravě řeči
12. Pololetní hodnocení výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2004/2005
13. Pracovní doba pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005
14. Uspořádání dne jednotlivých tříd pro školní rok 2004/2005
15. Projekt *Modré skotačení* ze dne 30. srpna 2004
16. Dílčí projekty - *Hrajeme si se slovíčky, Veselé pískání, Grafomotorika, Péče o děti s narušeným binokulárním viděním v mateřské škole, Sportujeme s radostí, Psychomotorika přináší radost z pohybu* ze září 2004
17. Zápisy z pedagogických rad pro školní rok 2004/2005
18. Hospitační záznamy ve školním roce 2004/2005
19. Třídní vzdělávací plány platné pro školní rok 2004/2005
20. *Plán vzdělávání pedagogických pracovníků pro období 2003 – 2005 – bez datování*
21. Směrnice č. 9 - *Vnitřní kontrolní systém* - platná od 2. listopadu 2004
22. *Kritéria pro přiznání osobních příplatků – bez datování*
23. *Bezpečnostní opatření při práci s dětmi v MŠ* platné od 1. září 2004
24. *Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 2 odst. (2) a)b) dle vyhlášky č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání a určení počtu dětí na třídách* ze dne 1. března 2005
25. *Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách* ze dne 25. srpna 2004
26. *Kniha úrazů MŠ Hraničky, Vyškov* platná od 1. ledna 2005
27. Inspekční zpráva, č.j. 125- 30/98-110 15, ze dne 28. ledna 1998

ZÁVĚR

Kladem personálních podmínek je, že vzdělávání dětí je zabezpečeno pedagogickými pracovníky s odbornou kvalifikací. Chod školy je efektivně organizačně promyšlen a zajištěn, umožňuje její účinné řízení. Vedení pracovního kolektivu je založeno na přirozené autoritě a vzájemném respektování jednotlivých účastníků. Jejich soustavné vzdělávání se pozitivně odráží v naplňování koncepčních cílů a záměrů. Nastavený kontrolní systém zabezpečuje potřebnou zpětnou vazbu. Odpovědnost a profesionalita ředitelky školy včetně příjemného klima, které pracovníce školy vytvářely svým optimizmem a kreativními schopnostmi a pracovními dovednostmi měly pozitivní vliv na průběh a kvalitu vzdělávání.

Vynikající materiálně-technické podmínky umožňují naplňovat vzdělávací program a účinně podporují osobnostní rozvoj dětí.

Preference a organizace spontánních činností, včetně variabilně připraveného prostředí a vytvořených optimálních možností pro vzájemnou komunikaci a spolupráci dětí měly příznivý vliv na samostatnost dětí a jejich aktivitu. Metody a formy práce uplatňované v řízených činnostech většinou umožňovaly efektivně rozvíjet jejich osobní předpoklady, dovednosti a sociální kompetence. V logopedické třídě však děti byly více řízeny a měly menší prostor pro rozvíjení vlastní tvořivosti.

Od poslední inspekce, realizované v roce 1998, došlo k e změně školy na příspěvkovou organizaci a k výraznému zlepšení v oblasti materiálně-technických podmínek. Moderní vzdělávací postupy uplatňované pedagogickými pracovníky a účelná organizace se projeví ve velmi dobré úrovni předškolního vzdělávání.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jiřina Götzová , v. r.	
Člen týmu	Mgr. Marie Koutná , v. r.	
Člen týmu	Dana Haláková , v. r.	

V Brně, dne 17. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. [Česká školní inspekce - Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno](#). Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 17. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jitka Bělejová, ředitelka MŠ Hraničky, Vyškov	.Mgr. Jitka Bělejová, v.r.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Vyškov , Masarykovo nám. 1, 682 01 Vyškov	2005-07-12	12-1008/05/181-986
Školská rada: <u>není zřízena</u>		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.